

Kloge voksne læser børnebøger

Af: Alice Buchhave Nørlem

Den, der ikke modtager Guds rige ligesom et lille barn, kommer slet ikke ind i det, står der i Markusevangeliet. Måske kunne den formaning overføres til forholdet til børnelitteratur.

De fleste af os har vel opdaget, at børnelitteratur er andet og mere end forsimplede tekster skrevet til børn. Men det skader ikke at blive mindet om børnelitteraturens kvaliteter. Den britiske forfatter og bibliotekar Katherine Rundell har skrevet et essay om børnelitteratur, hvor hun gør netop det.

Katherine Rundell formulerer formaningen lidt anderledes i sin lille bog med titlen: "Selvom du er så voksen og klog bør du læse en børnebog" ("Why You Should Read Children's Books, Even Though You Are So Old and Wise"). Om sit skrivearbejde fortæller hun: "Det, jeg prøver, når jeg skriver [...] er med så få ord som muligt at skrive de ting, jeg allermost indtrængende og desperat ønsker, at børn skal vide, og voksne skal huske".

Nok er det ikke banebrydende nyt, at børnebøger kan forlene os med sandheder og livsvisdom, som vi skal mindes om at huske på. Nok er det ikke revolutionerende viden, at børnelitteratur er en sand guldgrube af fortællinger og oplevelser. Men Katherine Rundell kan også andet end at prædike for de allerede omvendte. Hun kan nuancere argumentationen for, hvorfor børnelitteraturen er så vigtig.

Argumenterne er mange. Rundell viser os, hvorfor det kan være interessant at søge efter flere forskellige udgaver af de klassiske fortællinger. Hun viser lynhurtigt, hvor forskelligt historien om Askepot tager sig ud, alt efter om den foregår på Island, hvor en sulten troldemor tvinges til at spise en stuvning lavet på den onde troldedatter, som har forsøgt at snyde sig til at passe skoen, som er billetten til ægteskabet med prinsen, eller om stedmoderen i Basiles italienske udgave bliver halshugget af låget på den kiste med skønne klæder, som prinsen tilbyder hende - eller om Askepot i Disneys udgave bruger tiden på at gøre sig smuk og artigt vente på prinsen på den hvide hest.

Børnelitteratur er litterær vodka, siger Rundell: destilleret litteratur, righoldigt og kogt ind, så det centrale står centralt. Rundell understreger, at voksne selvfølgelig ikke udelukkende skal læse børnelitteratur, men måske erkende, "at der er steder i livet, hvor det måske er det eneste, der slår til". Rundell har ikke en naiv, længselfuld tilgang til børnelitteratur, hun er en voksen og vidende, men minder os om at gå efter guld - også i børnelitteraturen, som kan noget særligt.

Rundell når også at slå et slag for vigtigheden af ny børnelitteratur, ikke mindst med blikket og intentionen stift rettet mod sikringen af repræsentation. Når man spørger børn, der ikke er hvide og angelsaksiske i syv generationer, så vælger de stadig navne, der minder om gamle engelske konger, til heltene i nye fortællinger. Litteraturen skal vise dem vejen belagt med mangfoldige muligheder, som også gælder dem, der ikke er righoldigt til stede i litteraturen.

Rundell opfordrer os til at læse børnelitteratur, for det er ikke eskapisme, men "findisme", siger hun. Rundells opfordring er fast, overbevisende og berigende, så læs den lille bog til kloge voksne om at læse børnebøger, inden du kaster dig over børnelitteraturens skatte.

Fakta

Titel
Selvom du er så voksen og klog bør du læse en børnebog

Forfatter
Katherine Rundell

Pris
148

Sider
82

Forord af Jens Raahauge

Forlag
Jensen & Dalgaard